

Vergaderjaar 2009–2010

28 625

Herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Nr. 85

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 oktober 2009

Met mijn brief van 2 juni 2009 (Kamerstuk 21501-32, nr. 339) heb ik u meegedeeld dat de bedrijfstoeslag dit jaar vervroegd wordt uitbetaald. Het betreft een maatregel die het kabinet heeft getroffen om noodlijdende ondernemers in de agrarische sector tegemoet te komen. In deze brief ga ik in op de betaalprognose betreffende de bedrijfstoeslagregeling 2009. Daarnaast bericht ik u zoals toegezegd in het Algemeen Overleg van 7 oktober met voorliggende brief over de problematiek van het perceelsregister en over recente uitspraken van het College van het Beroep voor het bedrijfsleven ten aanzien van de zogeheten kruisjesproblematiek.

Betaalprognose bedrijfstoeslagregeling 2009

In navolging van mijn toezeggingen is er op 16 oktober 2009 opdracht gegeven de eerste voorschotbetalingen aan landbouwers te verrichten. In oktober 2009 kunnen daarom ruim 24 000 landbouwers de bedrijfstoeslag reeds op de rekening bijgeschreven zien.

In onderstaande tabel is de prognose van de bedrijfstoeslagbetalingen 2009 weergegeven.

Periode vervroegd betalen	Percentage van de doelgroep (gecumuleerd)	Aantal relaties (gecumuleerd)
16-10-09 tot 01-11-09	40%	24 400
vóór 01-12-09	60%	36 600
Reguliere betaalperiode		
vóór 01-01-10	80%	48 800
vóór 01-02-10	90%	54 900
vóór 01-04-10	100%	61 000

De totale betaling van de bedrijfstoeslagregeling 2009 kent een omvang van ruim € 689 miljoen.

Bevindingen Europese Commissie ten aanzien het perceelsregister

In mijn brief van 6 oktober 2009 berichtte ik u in antwoord op een vraag van de Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, dat de Europese Commissie ten aanzien van de oppervlaktesteun een financiële correctie heeft opgelegd ter hoogte van € 16,6 miljoen, over de jaren 2005, 2006 en 2007 (Kamerstukken II 2009/10, 21 501-32, nr. 359). Daarnaast heeft de Europese Commissie formeel op 14 augustus 2009 haar bevindingen kenbaar gemaakt naar aanleiding van een in 2009 uitgevoerde audit naar de oppervlaktesteun, met betrekking tot de jaren 2007 en verder. Deze brief vormt de formele inleiding van een procedure die uiteindelijk – net als over de jaren 2005–2007 – kan leiden tot een financiële correctie over de betrokken jaren.

Zoals ik u bij brief van 6 oktober antwoordde, is vanuit het belangrijkste kritiekpunt van de Europese Commissie het zogeheten perceelsregister. Naar de mening van de Europese Commissie zijn de subsidiabele oppervlakten niet correct en vaak te groot vastgelegd in het perceelsregister. Tegen deze achtergrond is Dienst Regelingen bezig om de nauwkeurigheid van het perceelsregister te vergroten.

Inmiddels is duidelijk dat de actualisatie van alle circa 755 000 percelen in het eerste kwartaal van 2010 zal zijn afgerond.

Deze majeure operatie gaat evenwel niet geheel voorbij aan de betalingen voor de bedrijfstoeslag 2009, waarmee thans een aanvang is gemaakt. Ik zal – conform de eerder in deze brief gepresenteerde betaalplanning – een voorschot van 100% verstrekken aan de landbouwers. Die betaling is gebaseerd op niet geactualiseerde perceelsgegevens. Uiterlijk in het tweede kwartaal van 2010 krijgen alle landbouwers een definitieve beschikking gebaseerd op een volledige herberekening op basis van geactualiseerde kaarten.

De aanpassing van het perceelsregister kan leiden tot een geringere aanspraak op de bedrijfstoeslag 2009. Dat is vooral het geval bij landbouwers met weinig grond ten opzichte van het aantal toeslagrechten. Om deze reden zal ik een disclaimer opnemen bij de voorschotbetalingen van de groep, die hiermee naar huidige verwachting zal worden geconfronteerd. De landbouwers konden bij hun aanvraag van de BTR 2009 geen rekening houden met de geactualiseerde perceelsgegevens. Daarom meen ik dat de financiële gevolgen van deze aanpassing voor de hoogte van de BTR 2009, niet door de landbouwer dienen te worden gedragen. Ik zal mij daar in het lopende overleg met de Europese Commissie ten volle voor inzetten. De teveel betaalde bedragen van de BTR 09 zal ik niet declareren bij de Europese Commissie. Hiervoor wordt binnen de LNV-begroting de benodigde dekking gezocht.

In beginsel zal ik dezelfde uitgangspunten hanteren als hierboven geschetst bij de andere oppervlakte gerelateerde regelingen.

Met ingang van 2010 is het perceelsregister geactualiseerd. Dat betekent in elk geval dat landbouwers vanaf dat moment bij hun verzamelaanvraag kaartmateriaal ontvangen dat gebaseerd is op juiste en actuele perceelsgegevens. Overigens zijn de aanpassingen van het perceelsregister voor sommige landbouwers reeds zichtbaar via Mijn Dossier.

Uitspraken College van beroep voor het bedrijfsleven 2 oktober jl.

Op 2 oktober jl. heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven in vier zaken uitspraken gedaan in de zogeheten kruisjesproblematiek.

In deze zaken stond de vraag centraal of landbouwers die wel enkele, maar niet al hun toeslagrechten voor uitbetaling hadden aangevraagd, in de gelegenheid hadden moeten worden gesteld hun aanvraag aan te vullen. Over deze kwestie informeerde ik eerder uw Kamer, onder meer naar aanleiding van vragen van het lid mevrouw Snijder-Hazelhoff (Aanhangsel handeling II, 2008/09, nr. 118). Ik gaf toen als mijn mening dat in deze gevallen geen sprake is van een zogeheten kennelijke fout, omdat niet uit de aanvraag kan worden afgeleid of het niet aangeven van alle percelen bij vergissing óf overeenkomstig de bedoelingen van betrokkenen is gebeurd.

In de uitspraken van 2 oktober 2009, onderschrijft het College het uitgangspunt dat ik niet hoef te treden in de redenen van de landbouwer om geen steun aan te vragen. In de vier hier aan de orde zijnde zaken komt het College evenwel uiteindelijk tot een andere weging van de feiten en omstandigheden. In de betreffende zaken was door de landbouwers slechts zeer beperkt om uitbetaling gevraagd, variërend van 6 tot 30% van de beschikbare grond. Bovendien was naar het oordeel van het College bij de aanvraag het zogenoemde overzicht gewaspercelen in al deze gevallen niet samenhangend ingevuld. Zo had een landbouwer bijvoorbeeld uitsluitend de percelen maïs opgegeven en de percelen grasland niet en had een andere landbouwer slechts één perceel voor uitbetaling opgegeven. Gegeven deze feiten en omstandigheden komt het College tot de conclusie dat het onwaarschijnlijk is dat de betrokken landbouwers zoveel toeslagrechten niet hebben willen laten uitbetalen. Om die reden hadden – aldus het College – deze landbouwers in de gelegenheid moeten worden gesteld hun aanvraag te wijzigen.

Met inachtneming van deze uitspraken zal ik in de vier zaken een nieuw besluit nemen. In circa 120 andere zaken moet het College nog uitspraak doen. Omdat zoals aangegeven het College een uitspraak heeft gedaan op basis van de feiten en omstandigheden in het individuele geval, zie ik onvoldoende grond om de uitspraken nu reeds toe te passen op de andere 120 zaken die onder de rechter zijn. Ik acht het gewenst dat de jurisprudentie van het College zich eerst verder uitkristalliseert.

Zoals ik eerder aankondigde, zijn inmiddels in de jaarlijkse verzamel-aanvraag maatregelen genomen om te voorkomen dat landbouwers abusievelijk niet al hun toeslagrechten voor uitbetaling in aanmerking brengen.

Voor 2009 leidt dat er toe dat de kans op een vergissing al is verkleind, terwijl voor 2010 en verder de maatregelen er toe leiden dat vrijwel is uitgesloten dat een relatie onbewust bepaalde rechten niet laat uitbetalen.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg